

عصر اقتصاد، رسانه عصر دانش و شکوفایی

هوالرزاق

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

سه شنبه ۱۶ تیر ۱۴۰۵

۷ جولای ۲۰۲۴

۲۲ محرم ۱۴۴۸

سال بیستم و سوم

شماره ۵۹۴۷

صفحه ۴

www.asre-eghtesad.com

روزنامه بین المللی اقتصادی ایران

۴۰۰۰۰ تومان

www.asre-eghtesad.com @ asreeghtesad asre_eghtesad asre_eghtesaad

عصر اقتصاد به مناسبت روز مالیات، تحقق مالیات در بودجه ۱۴۰۵ را بررسی کرد

تعارض ارقام مالیاتی با واقعیت پسا جنگ

صفحه ۳

معاون وزیر راه و شهرسازی جزئیات تأمین اراضی مسکن را اعلام کرد

رمزگشایی از قفل زمین‌های دولتی

صفحه ۳

با مجوز جدید سازمان توسعه تجارت کلید خورد

آرایش تازه سفارتخانه‌های تجاری

صفحه ۳

بازار سرمایه دایر است

صفحه ۲

سرمقاله

هزینه پنهان تعطیلی‌های پی‌درپی

همین صفحه

ساسان باقرپناه

کارشناس ارشد مالی و اقتصاد

در اقتصاد، همه هزینه‌ها در صورت‌های مالی ثبت نمی‌شوند. برخی هزینه‌ها بی‌صدا و تدریجی ایجاد می‌شوند؛ بدون آنکه عدد مشخصی برای آن‌ها اعلام شود. تعطیلی‌های پی‌درپی، کاهش ساعات کاری و ناهماهنگی میان دستگاه‌های اجرایی از همین جنس هستند. شاید در ظاهر تنها یک روز از تقویم کاری حذف شود، اما در عمل زنجیره‌ای از فعالیت‌های اقتصادی متوقف یا کند می‌شود...

یادداشت

قطار سریع‌السیر تهران-مشهد؛ رویایی اقتصادی یا ضرورتی استراتژیک؟

همین صفحه

علیرضا محمودی فرد

پسادکترای حرفه‌ای آینده‌پژوهی

پروژه قطار سریع‌السیر تهران-مشهد، فراتر از یک طرح حمل‌ونقل صرف، یک پروژه تحول‌آفرین در عرصه اقتصادی، اجتماعی و امنیت ملی ایران است. این یادداشت، با نگاهی همه‌جانبه و کاربردی، به بررسی ابعاد، مزایا، چالش‌ها و الزامات اجرایی این طرح کلان می‌پردازد. تصور پیمودن مسیر ۹۰۰ کیلومتری تهران تا مشهد در کمتر از ۴ ساعت، نه یک رؤیای علمی‌تخیلی، بلکه هدفی قابل‌دسترس در دنیای امروز است...

عراقچی: تا تهدیدها ادامه دارد، مذاکرات

برای توافق نهایی آغاز نخواهد شد

سید عباس عراقچی، وزیر امور خارجه جمهوری

اسلامی ایران، با تأکید بر موضع روشن تهران در قبال روند مذاکرات، اعلام کرد که تا زمانی که تهدیدها علیه ایران ادامه داشته باشد، هیچ‌گونه مذاکره‌ای برای دستیابی به توافق نهایی آغاز نخواهد شد. وی همچنین بر لزوم پایبندی طرف‌های مقابل به تعهدات و امضاهای خود تأکید کرد.

به گزارش خبرگزاری مهر، عراقچی پس از حضور در مراسم باشکوه تشییع پیکر رهبر شهید انقلاب اسلامی، در پیامی با اشاره به حضور گسترده و معنادار مردم نوشت: میلیون‌ها ایرانی سرافراز با وحدت، انسجام و همدلی در این مراسم حضور یافتند تا به حضرت آیت‌الله العظمی خاتمه‌ای و میراث ماندگار ایشان ادای احترام کنند. او این حضور را نشانه‌ای از پایداری ملت ایران و پیوند عمیق مردم با آرمان‌های انقلاب اسلامی دانست. وزیر امور خارجه در ادامه با اشاره به اینکه فضای تهدید و فشار نمی‌تواند بستری برای گفت‌وگوی سازنده و رسیدن به توافق باشد، تصریح کرد: بند ۱۳ یادداشت تفاهم کاملاً روشن، صریح و بدون ابهام است و بر همین اساس، تا وقتی تهدیدها علیه جمهوری اسلامی ایران ادامه داشته باشد، مذاکرات برای توافق نهایی آغاز نخواهد شد.

عراقچی همچنین با اشاره به اقتدار ملی و توان بازدارندگی کشور خاطرنشان کرد که نه ملت ایران و نه نیروهای مسلح شجاع جمهوری اسلامی، از هیچ تهدیدی هراس به دل راه نمی‌دهند. او افزود که ایران همواره بر پایه عزت، حکمت و مصلحت عمل کرده و هرگونه گفت‌وگو تنها در شرایطی معنا دارد که با احترام متقابل و دور از فشار و تهدید دنبال شود.

وی در پایان خطاب به طرف‌های مقابل تأکید کرد: به امضای خود پایبند باشید؛ چرا که تنها در سایه تعهد، صداقت و احترام به توافقات است که می‌توان به مسیر دیپلماسی امیدوار بود.

در اقتصاد، همه هزینه‌ها در صورت‌های مالی ثبت نمی‌شوند. برخی هزینه‌ها بی‌صدا و تدریجی ایجاد می‌شوند؛ بدون آنکه عدد مشخصی برای آن‌ها اعلام شود. تعطیلی‌های پی‌درپی، کاهش ساعات کاری و ناهماهنگی میان دستگاه‌های اجرایی از همین جنس هستند. شاید در ظاهر تنها یک روز از تقویم کاری حذف شود، اما در عمل زنجیره‌ای از فعالیت‌های اقتصادی متوقف یا کند می‌شود که آثار آن بسیار فراتر از همان یک روز است.

در هفته‌های اخیر، تعطیلی‌های متعدد و تغییر ساعات کاری برخی دستگاه‌ها، به‌ویژه بانک‌ها، بار دیگر این پرسش را مطرح کرده است که اقتصاد تا چه اندازه توان تحمل وقعه‌های مکرر را دارد. تردیدی نیست که در برخی شرایط، تعطیلی می‌تواند ضرورتی مدیریتی یا امنیتی باشد، اما حتی در چنین شرایطی نیز باید به هزینه‌های اقتصادی آن توجه کرد و برای کاهش این هزینه‌ها برنامه داشت.

اقتصاد مدرن بر پایه هماهنگی فعالیت‌ها شکل می‌گیرد. تولیدکننده به بانک وابسته است، بانک به سامانه‌های پرداخت، واردکننده به گمرک، صادرکننده به حمل‌ونقل و همه این اجزا به یکدیگر متصل هستند. اگر تنها یکی از این حلقه‌ها برای چند ساعت یا چند روز از چرخه خارج شود، اثر آن به سایر بخش‌ها نیز منتقل خواهد شد. به همین دلیل، گاهی یک روز تعطیلی، در عمل چند روز تأخیر در فعالیت اقتصادی ایجاد می‌کند.

یکی از مهم‌ترین پیامدهای این وضعیت، کاهش سرعت گردش سرمایه است. سرمایه زمانی سودآور است که در جریان باشد. هر روز تأخیر در انتقال وجه، کاهش اعتبار، ترخیص کالا، وصول مطالبات یا انجام تعهدات بانکی، بخشی از سرمایه در گردش بنگاه را از حرکت بازمی‌دارد. این مسئله برای شرکت‌های بزرگ شاید قابل مدیریت باشد، اما برای بنگاه‌های کوچک و متوسط که حاشیه نقدینگی محدودی دارند، می‌تواند به معنای افزایش هزینه، از دست رفتن مشتری یا حتی توقف تولید باشد.

از سوی دیگر، ناهماهنگی ساعت کاری بانک‌ها با ساعات فعالیت بازار نیز خود به یک چالش تبدیل می‌شود. زمانی که بازار فعال است اما خدمات بانکی محدود شده یا زودتر پایان می‌یابد، بخشی از معاملات به روز بعد موکول می‌شود. این تأخیرها در ظاهر کوچک‌اند، اما در مقیاس اقتصاد ملی، هزاران معامله، قرارداد و پرداخت را با وقفه مواجه می‌کنند.

مدیریت توزیع سوخت در گلوگاه مواصلاتی خراسان رضوی

بخشی از استان خراسان جنوبی و شهرستان زابل در استان سیستان و بلوچستان را نیز پوشش می‌دهد، بیان کرد: منطقه تربت‌حیدریه به‌دلیل موقعیت جغرافیایی ویژه، یکی از شاهراه‌های اصلی تردد مسافران استان‌های اصفهان، فارس، یزد، هرمزگان، خراسان جنوبی، کرمان و سیستان و بلوچستان به شمار می‌رود. بر همین اساس، فعالیت بیش از ۷۰ باب جایگاه عرضه سوخت مایع و ۳۰ باب جایگاه سی‌ان‌جی در این منطقه با نظارت دقیق کارشناسان، به‌صورت شبانه‌روزی در حال انجام است.

مدیر شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی منطقه تربت‌حیدریه با تأکید بر اینکه هیچ‌گونه نگرانی بابت موجودی سوخت در انبارهای منطقه وجود ندارد، افزود: با هدف پایش لحظه‌ای و اطمینان از استمرار سوخت‌رسانی، گروه‌های عملیاتی منطقه در طول مسیرهای مواصلاتی مستقر شده‌اند. وظیفه اصلی این تیم‌ها افزودن بر نظارت بر توزیع فرآورده، تسهیل سوخت‌رسانی به مسافران و پاسخگویی به هرگونه نیاز احتمالی مراجعان است.

ضرورت جایگزینی معدن با درآمدهای نفتی

صفحه ۴

فولاد سنگان حلقه راهبردی زنجیره‌است

صفحه ۴

حماسه وداع در پایتخت

صفحه ۲

قطار سریع‌السیر تهران-مشهد؛ رویایی اقتصادی یا ضرورتی استراتژیک؟

علیرضا محمودی فرد - پسادکترای حرفه‌ای آینده‌پژوهی، پژوهشگر و مدرس دانشگاه‌ها

چالشی بزرگ است.

تعیین نرخ بلیت و توجیه اقتصادی: برای بازگشت سرمایه، نرخ بلیت نمی‌تواند به اندازه‌ی بلیت اتوبوس باشد؛ اما اگر قیمت آن به بلیت پروازهای ارزان‌قیمت نزدیک یا بالاتر باشد، جذب مسافر تحت‌تأثیر قرار می‌گیرد؛ انجام مطالعات دقیق بازار و مدل‌های مالی خلاقانه ضروری است.

هماهنگی بین‌دستگاهی: این پروژه نیازمند همکاری بی‌بدیل وزارت راه، سازمان برنامه‌وبودجه، وزارت امور اقتصادی و دارایی، وزارت صنعت و بخش خصوصی است؛ هرگونه تعارض یا تغییر در اولویت‌های دولت‌ها می‌تواند پروژه را به تعویق بیندازد.

بخش سوم: الزامات موفقیت و راهکارهای پیشنهادی

برای تبدیل این رویا به واقعیت، باید این الزامات را جدی گرفت:

۱. شفافیت و جذب سرمایه‌گذاری خارجی با مکانیسم‌های ایمن: ارائه‌ی طرح توجیهی فنی-اقتصادی شفاف و جذاب به کنسرسیوم‌های بین‌المللی معتبر، با استفاده از روش‌هایی مانند «ساخت، بهره‌برداری، واگذاری (BOT)» می‌تواند راهگشا باشد.

۲. تدریجی‌بودن اجرا و بهره‌برداری زودهنگام: پروژه را می‌توان به فازهای عملیاتی تقسیم کرد؛ به‌عنوان مثال، اولویت با اتصال تهران به مشهد با سرعت ۲۵۰ کیلومتر بر ساعت است و سپس ارتقاء به سرعت‌های بالاتر. حتی راه‌اندازی بخش‌های تکمیل‌شده به‌صورت تجاری، می‌تواند جریان درآمدی ایجاد کند.

۳. تلفیق با توسعه‌ی شهری و منطق‌های: ایستگاه‌های این خط نباید در حاشیه‌ی شهرها رها شوند؛ باید با برنامه‌ریزی شهری و ایجاد مراکز تجاری-اداری حول ایستگاه‌ها (موسوم به توسعه‌ی مبتنی‌بر ترانزیت)، درآمد‌های جانبی را حداکثر کرد.

۴. تأکید بر ساخت داخل و انتقال فناوری: هرچند ممکن است اجرای اولیه با مشارکت خارجی باشد، ولی قرارداد باید مشروط به انتقال فناوری و مشارکت حداکثری شرکت‌های داخلی باشد تا توان مهندسی کشور ارتقا یابد.

جمع‌بندی: آزمون برای عزم ملی قطار سریع‌السیر تهران-مشهد، یک «پروژه‌ی ملی» به تمام معناست؛ این طرح، آزمونی برای توان مدیریت پروژه‌های پیچیده، جذب سرمایه‌ی خارجی و عزم بلندمدت دولت و مجلس است. اگر با برنامه‌ریزی دقیق، شفافیت مالی و اجرای مدرن پیش برود، می‌تواند به موتور محرک‌ی توسعه‌ی شرق کشور و نماد پیشرفت ایران تبدیل شود؛ اما اگر با شتاب‌زدگی، فساد و مدیریت ناکارآمد همراه گردد، به باری سنگین بر دوش اقتصاد ملی بدل خواهد شد. انتخاب با ماست: یا این فرصت تاریخی را به یک دستاود ماندگار تبدیل کنیم، یا آن را در آرشوی پروژه‌های ناتمام دفن نماییم. زمانه، زمانه‌ی جاده‌های ابریشم نوین است و ایران در کانون این جاده‌ها قرار دارد.

حماسه وداع در پایتخت

صفحه ۲

